Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Den elegode Landsfader,

Danmarks elskede Konge,

Frederik den Sjette!

Deres Majestæt!

Den Troskabsild, der flammer i mit Bryst for Konge og Land, har givet mig Mod, til at nedlægge disse faae Blade for Deres Majestæts Throne. Maatte de finde Naade for Deres Majestæts landsfaderlige Øie, maatte den gode Hensigt undskylde Værkets Mangler! — da er mit inderligste Ønske opfyldt og da velsigner jeg den Dag, da jeg blev sjette Fredriks Mand og Danmarks Borger!

allerunderdanigst

J. Garbrecht.

Sværd og Banner.

Kort

Hiſtoriſk Beretning

om

H. M. Kongens Livcorps og Livjægercorps,
det borgerlige Infanterie og Artillerie,
ſamt Brandcorpſet i Kjøbenhavn.

Af

J. Garbrecht.

Kjöbenhavn.
Trykt hos C. Græbe & Søn.
1831.

"A Dieu mon Ame,
Ma vie au Rol,
Mon Coeur aux Dames,
L'honneur a moi!"

Den kjøbenhavnſke Borgerkrigers Hædersſtjerne har allerede i henved 200 Aar beſtraalet de gamle, hellige Bannere. I Stormnatten den 11 Febr. 1659, udfoldede den ſorſt ſin Glands. Ved Skjæbnens Ublidhed og en uheldig Fred var Danmark ſvækket, da pludſeligen Sverrigs Konge, Carl Guſtav (den tiende) uventet nærmede ſig med ſin Armee og beleirede Kjøbenhavn. Hans Flaade afſkjar al Tilførſel, hans Armee opſnappede efterhaanden alle de Troppecorpſer, der ilede Staden til Undſætning. Kjøbenhavns Garniſon talte neppe 1000 Krigere og Fæſtningsværkerne vare forfaldne. Kongen af Sverrig lod haant om ſaadan Svaghed; han ſvarede Frederik den 3dies Geſandter, Rigsraaderne Mogens Høgh

og Christen Skeel, der foreſpurgte om Aarſagen til dette Overfald: „naar Landet var erobret, ſkulle de nok faae Aarſagen til Krigen at vide" — I denne Ydерlighed var det at Kongen, ſom Svar paa nogle Forſagtes Raad, udbrød: „jeg vil døe i min Rede!" — da, ja! da greb Studenten og Borgeren til Vaaben, da ſvore de ved Tro og Kraft i Hjertet og Henrykkelſens Taare i Øiet, at viſe dem deres modige Konge værdige og ſom ærlige Danſke holdt de deres Eed. Hiin rædſomme Nat mellem 11te og 12te Februar 1659 kom; de Svenſke lob Storm paa adſkillige Steder; Hovedangrebet ſkeete iſær fra Katteſundet af til Materialgaarden, paa den frosne Kallebodſtrand, der ſildigere hen i Tiden blev opfyldt og indlemmet i Staden. Her havde Studenter og Borgere Poſt, med neppe 100 Soldater. De Svenſke trængte frem, ſatte Stormſtiger til og enkelte kom virkelig op paa Volden, men bleve ſtrax dræbte. Uagtet den overhængende Fare, reddede Gud dog denne Gang ved Kjøbenhavnernes Mod og Tapperhed hele Landet, maaſkee fra Undergang. Stormen blev afſlaaet, Kjøbenhavn blev fri og fra denne Dag til vore Tider have Kjøbenhavns Borgere, under høiſt forſkjellige ud-

vortes Former dog stedse bevaret deres gammeldanske Troskab for Kongehuset og Fædrelandet. *)

Efter den lykkelige overstandne Beleiring fik Borgernes militaire Forfatning en ganske anden Dannelse. De bleve inddeelte i 10 Compagnier, hvert Compagnie under en Capitain. Borger Chefen havde først Navn af Stadt-Oberst, siden kaldtes han Stadshauptmand. (Jen

*) „Og var det da intet Under" — hedder det i Rahbeks Mindesange — „at Borgermester Hans Nansen, da en overmodig Rigsraad bristede sig til at true dem, der af Taknemlighed ville befæste Fredriks Kongevælde, besvarede disse Trudsler med at pege op til Stormklokken i Frue Taarn; sikker paa, at hver Borger ved dens første Klemt vilde ligesaa rede ile til at forsvare Kongens Sag, som denne (Kongen) havde efter Borgernes egne Udtryk, stedse ladet sig finde, hvor Faren var størst under Beleiringen; ligesom ogsaa Stadshauptmand Frederik Thuresen torde slaae paa sin Kaarde og spørge dem, der uden Sværdslag havde overgivet de Svenske Fyhn — „om de havde baaret deres Værge med saamegen Ære, som Borgerne i Beleiringen deres."

Brandanordning fra hiin Tid kaldes han endog Stadsens Hopmand). Den første Stads-hauptmand i Kjøbenhavn var den kjække og brave Frederik Thuresen, der i hele Beleiringen havde udmærket sig ved sit Mod. Han staaer i Spidsen for alle Stadens Borger-Chefer, som et lysende Exempel paa Troskab, Kraft og Aands-nærværelse. Som en Trophæ *) fra hiin blodige Tid gjemmes endnu paa Kjøbenhavns Tøihuus en Fane, der, efterat Stormen paa Staden var af-slaaet, blev i et Udfald erobret fra Fjenden paa Amager; paa denne Fane, der er guul med gyldne Flammer i Hjørnerne, findes en Musefælde, hvori man seer en Muus, uden for Fælden sidder en lurende Kat; det hele er omgivet af en Laurbær-krands. Indskriften lyder

ovenfor:

Aut nunc aut Nunquam Consilio opus est.
Nusquam tuta fides.

---

*) Paa Tøihuset findes ogsaa et svensk Slagsværd, som i samme Udfald af Frederik den 3dies Liv-skytte er erobret — og blandt de 238 Faner, der som Seierstegn smykke Vaabensalen findes flere fra Carl den 9de, 10de, 11te og Carl den 12te.

og neden under:

Wan die Kats nicht ist zu Haus
So tanzt auf der Banch die Mauſs
Weis endlich nicht wo ein noch aus

Faneſtangens Spidſe er Carl den 10des Navnetræk: ꝺC

Danmarks ſtore Konge, Chriſtian den 4des collosſale Steenbuſte var i hiin Tid placeret ovenpaa Veſterport; under hele Beleiringen ſtod denne Buſte uſkadt, uagtet ſelve Porten blev demoleret; den findes nu henſat paa Tøihuſet.

Et Minde fra hiin Tid findes ogſaa, ikke langt fra Kjøbenhavn. Det er nemlig de Jern, hvormed den patriotiſke Præſt Gerner var lænket under hele Beleiringen og under ſit Fangenſkab hos Svenſkerne paa Kronborg; disſe Jern findes ophængte i Birkerøds Kirke ($2\frac{3}{4}$ Miil fra Kjøbenhavn) og beſtaae af en dengang brugelig Feldtkjæde til Haand og Fod, men hvorved hænge 2 tunge, ſtore Halvkugler. En Indſkrivt paa en ſort Trætavle antyder Navnet paa den, der for ſin Troſkab mod ſit Fodeland bar disſe Jern.

I Aaret 1700 gjorde den ſvenſke Konge Carl den 12te Landgang ved Humlebæk, (den

4de Auguſt) efterat i forvejen tre forenede Flaader: den engelſke, hollandſke og ſvenſke uden Virkning havde forſøgt et Bombardement paa Kjøbenhavn. Kong Frederik den 4de, der dengang var i Holſteen, lod ved en Skrivelſe alle Studenterne ved Kjøbenhavns Univerſitet opfordre, „at drage ſig til Minde deres Forfædres Mod og Tapperhed og at gaae i deres Fodſpor —" ſtrax meldte ſig flere hundrede; de bleve inddeelte i 5 Compagnier og erholdt Vaaben fra Tøihuſet; de fik til Chef en Oberſt Schou. De 5 Compagnier førte Navne efter Provindſerne:

det ſjællandſke Compagnie førte blaa Fane, blaa Kaardebaand og et blaat Baand paa Bryſtet,

det norſke Compagnie, førte hviid Fane, hvide Kaarde- og Bryſtbaand,

det jydſke Compagnie, Fanen var guul, Bryſt- og Kaardebaandene guule,

det fyhnſke Compagnie, Fanen grøn Bryſt- og Kaardebaandene grønne,

det holſtenſke Compagnie, Fanen *) rød, ſamt røde Kaarde- og Bryſtbaand;

*) Hvor mon alle disſe gamle, hæderlige Faner ere

alle Officererne bare desuden Fjær i Hatten og Skjærf.

Dronning Charlotte Amalia, der var tilstæde i Byen, lod Borgerne opfordre til deres Pligt, i det hun forsikkrede: „at hun vilde leve og døe med sine kjække Undersaatter." — Da reiste ogsaa Borgerne sig med Hengivenhed og vældig Kraft; de begyndte med Iver at forbedre Byens Fæstningsværker og anlægge nye Skandser, — indtil det glædelige Budskab, om den i Travendal afsluttede Fred, gjorde en Ende paa alle disse Rustninger.

Vi komme nu, efter disse for Studenternes og Borgernes Troskab hæderlige Dage, til den sildigere Tid og de Fremskridt, der til Borgercorpsernes Hæder ere gjorte, overeensstemmende med Tidsaanden.

Ja! som Fortidens Mænd vare modige og trofaste — saaledes er Kjærnen endnu reen og uplettet; den har vedligeholdt sig frisk og det er ikkun Skallen, der har forandret sig i Tidens Gang; derfor ligemeget om det tro Hjerte, der banker bag

---

henkomne? Oplysning derom, har ikke været at erholde.

Rabatten tilhører en riig, mægtig Mand eller den fattige Kjælderbeboer. Farens Time vil samle dem alle; trofaste ville de, som Fædrene forhen, give hinanden det mandige Haandslag og med det Sværd, deres Fædre bare, under de Bannere, Danmarks elskede Konger skjænkede dem, ville de kæmpe, som Helte for de tre hellige Skatte, der ere hver ædel Mand kjære: Gud, Konge og Fødelandets Vel!

1772 fik Stadshauptmanden i Kjøbenhavn Oberstes Rang. — 1789, den 19de Juni blev ifølge en af Major (sildigere Oberst) J. P. B. Junge indgiven Plan det borgerlige Artillerie oprettet, først bestaaende af 2 Compagnier, hvilke efterhaanden ere forøgede, indtil nu, da det tæller ligesaa mange Compagnier, som det borgerlige Infanterie, nemlig 12, inddeelte i 3 Bataillioner. Saavel Infanteriet, som Artilleriet er stadigen gaaet fremad og begge danne nu, under deres værdige Chef, Stadshauptmand, Oberst Bernhard Thortsen, Ridder af Dannebrogen, en rask, stærk, veløvet og godtuniformeret Borgergarde, der ikke staaer tilbage for nogen anden stor europæisk Stads.

Ikke fulde 40 Aar er det siden, at den kjø-

benhavnske Borger endnu forrettede militair Tjeneste i sine civile Klæder, blot udmærket med Compagniecocarden paa Hatten og en rød Patrontasse med det Kongelige Navneciffer. Under afdøde Oberst Hallander, der som Stadshauptmand har gjort sig særdeles fortjent af Corpserne, blev først Uniformeringen ganske fuldført og ved aarlige Vaabenøvelser, saavelsom ved en, under en dygtig Inspecteur staaende, Exerceerskole vedblev og vedblive Corpserne Aar for Aar at tiltage i militair Dueligheb.

Det hører til Tidsaanden her i Danmark, at man (især den yngre, opblæste Slægt) kaster et stundom haanende Øie paa Borgerofficieren og søger, at lade ham føle, at han taber ved Sammenligning med Armeens Officierer. Vel staaer Borgerofficieren i den høiere militaire Kundskab og Dannelse stundom noget tilbage for den virkelige Krigere; men derimod er det en uomtvistelig Sandhed, at der udfordres langt større Conduite, til at commandere Borgere end Soldater. Den strænge, men nødvendige Disciplin, der herster i Krigsstanden, kan og bør aldrig finde Sted mellem en fri Stads Borgerkrigere. Kun ved samvittighedsfuld Opfyldelse af sine egne Pligter, ved venlig og

overbærende Omgang med Borgerne, kan Officieren forſkaffe ſig Agtelſe og Kjærlighed; og — vee! den Borgerofficier, der nogenſinde kunde glemme, at det er hans Medborgere, han commanderer, at de kun i ham ſkulle ſee den duelige Anfører, hvis Bud de med Tillid og Velville kunne, og viſtnok ogſaa ville følge!

(I henved 16 Aar, jeg ſelv har været Medlem af Borger-Infanteriet, har jeg den beroligende Bevidſthed, at mange, mange af mine Medborgere have givet mig Beviſer paa deres Agtelſe og Velvillie; jeg har ſøgt at opflamme Følelſen for deres hæderlige Stand hos dem og jeg nærer det Haab, tidt at have bidraget til Corpſernes Moroe under Vaabenhvilen, ved mine patriotiſke Smaaſange.)

De Studerende ved Kjøbenhavns Univerſitet, der ſtedſe paa første Tegn af Fare havde grebet til Vaaben for Konge og Fødeland, have i den ſildigere Tid, ligeſom forhen, viiſt et Forhold, der har vundet hele det danſke Folks hæderligſte Anerkjendelſe.

Aar 1801, da en engelſk Flaade laae ved Indgangen til Sundet, opfordredes Studenterne af vor nuværende allernaadigſte Konge, dengang

Kronprinds, at bidrage til Stadens Forsvar. Strax den første Dag, den 25de Marts 1801, meldte sig 320 og i 3 Dage havde 1100 ladet sig indskrive. De bleve inddeelte i et eget Corps, erholdt Navnet: „Kronprindsens Livcorps" og anlagde et Slags Uniform, bestaaende af blaae Trøie med sorte Fløiels Opslag og Rabatter (som bekjendt, er denne Uniform siidigere forandret). Skjærtorsdagskampen var endt; — den 19de April 1801 opmarcherede Corpset paa Amalienborg og erholdt der 2de smukke blaa Faner, prydede med det danske Vaaben og Indskrivten:

„Videnskabernes Dyrkere
for Kongen og Staden."

H. K. H. Kronprindsen behagede selv at slaae det første Søm i hver Fane, derefter Kongehusets øvrige Prindser og Prindsesser og tilsidst en af hver Grad af Corpsets Medlemmer. Corpset commanderedes den Dag af dets første Chef, den ædle Overhofmarschal von Hauch. (nu Overkammerherre, Elephantridder)

Fra 25de Marts 1801 daterer sig ogsaa det Kongelige Livjægercorpses Oprettelse. Paa et af Stadens meest ansete Caffés fandtes i de Dage henlagt en Opfordring, saaledes lydende:

„Da fra adskillige Sider er yttret det Ønske, „i nærværende Øieblik at bidrage til Fædrene-„landets Forsvar, ved Oprettelsen af et frivil-„ligt Corps og jeg undertegnede har forvisset „mig om hans Kongelige Høihed, Kronprinds-„sens Understøttelse, saa indbydes herved alle „de, som have denne fælleds Hensigt, her at „underskrive deres Navne. Corpsets Hensigt „er at tjene som andre lette Tropper, hvor og „naar det maatte udfordres, under Commando „af selvvalgte Officiers og Overcommando af „den commanderende General. Corpset equi-„perer og underholder sig selv. Armaturen vil „Regjeringen forsyne det med.

C. Holck *).“

Paa denne Liste fandtes allerede den første Dag følgende Navne:

C. F. v. Holstein, v. Stemann, v. Berger, Christian v. Juel Wind, v. Rosenkrands, v. Qualen, Thygesen, P. Schack, Falbe, Fabritius, Prehn, Wunderlich, Kramer, Schmetzer, F. de Coninck, J. de Coninck, J. P. Jensen, von Hemert og Schneider.

---

*) Grev Conradt v. Holck.

Ifølge den ældste Rapport bestod Corpset strax efter dets Oprettelse af 2de Compagnier, tilsammen 116 Mand, 1ste Compagnie under Commando af ovennævnte Grev Conradt v. Holck og 2det Compagnie under Lieut. v. Stibolt. Under 18de April *) antog Corpset, (der dengang stod under den samme Chef som nu, den almeenelskede, hæderværdige Conrad Friedr. v. Holstein, dengang Kammerjunker, nu Overceremoniemester, Generalmajor, Storkors og Dannebrogsmand) nogle Regler til Efterlevelse, hvoriblandt §. 2 lød saaledes:

„Corpset er redebon, at lade sig bruge, naar „og hvor Deres Majestæt finder for godt og udbe„der sig det som en særdeles Naade, at blive brugt, „hvor Faren er størst." — Sex Aar sildigere (1807) vandt Livjægerne Danmarks Beundring og Udlandets Agtelse, ved det Mod, hvormed de gik i Kamp og Død for Konge og Land.

I samme Aar (1807) da Farens Stund nærmede sig, sammenkaldtes atter Kronprindsens

*) Samme Dag erholdt Corpset Tilladelse, at føre Navn af Kongens Livjægercorps.

Livcorps, ved Skrivelse fra H. K. H. Kronprindsen, dateret 11te August; strax meldte sig, ikke allene de egentlige Studerende, men endog en stor Deel af de saakaldte danske Juristers til Tjeneste i Corpset, hvis Uniform i dette Aar blev forandret til de nu brugelige Farver: sort og rødt; (dog bare Medlemmerne dengang runde Hatte).

Den borgerlige Indrulleringscommission, der blev oprettet den 1ste Octbr. 1805, ifølge kongelig Befaling, og som ansætter og afskediger samtlige Individuer, med Undtagelse af Livcorpset, bestod ved dens Oprettelse af følgende Herrer:

Etatsraad og Cancelliedeputeret P. J. Monrad,
Daværende Stadshauptmand J. J. Mylius,
Oberst og Chef for Borger-Artilleriet J. P. B. Junge
og Brandmajor A. Kirkerup.

Nu bestaaer denne Commission af:

Hr. Oberst, Stadshauptmand, Ridder Bernhard Thortsen,
— Major i Livjægercorpset, Ridder Christian Siegfr. v. Mangor,
— Justitsraad og Raadmand Michael Skibsted,

Hr. Oberſtlieutnant, Dannebrogsmand og Ridder J. Ph. Weilbach, Corpscommandeur for det borgl. Artillerie,

— Major af Brandcorpſet Johann Chriſtopher Wahl.

— Johan Peter Emilius Hartmann, Commisſionens Secretair.

Den 20de Maii 1806 blev General Huth begravet, der havde bidraget til det borgerlige Artilleries Oprettelſe. Hans Liig førtes til Petri Kirke. Et talrigt Følge og deriblandt mange af det borgerlige Artilleries Over- og Underofficierer, hædrede hans Jordefærd.

Den 22de Febr. 1807 døde den Mand, det borgerlige Artillerie ſkylder dets Oprettelſe, Oberſt J. P. B. Junge. Han var født 1735 i Bramſtedt. Han var først Brandmajor i Kjøbenhavn. Efter hans Plan og Forſlag oprettedes, ſom foran meldt, det borgerlige Artillerie den 19de Juni 1789. I Aaret 1796 nedlagde han ſit Embede ſom Brandmajor og overdroges i Aaret 1803 tillige, at organiſere det helſingøerſke Borger-Artillerie, hvis In-

terimschef han var og hvilken Organisation han til allerhøieste Tilfredshed fuldendte den 2den Marts 1804, da han nedlagte dette Embede. Dagen efter, den 3die Marts 1804, blev han udnævnt til Oberst af Infanteriet. Den 3die Marts 1807 blev han stødet til Jorden, med den hans Post tilkommende militaire Honneur.

August og September Maaneder 1807 kom. Med blodig Skrivt staae de anteegnede i Danmarks Annaler. For Kjøbenhavns Borger var det ikke Seierens Aar, men det var Ildprøven for hans Troskab til Kongehuset og Æren. Den skrækkelige Tid er endnu hos de Ældre i levende Minde; dog — for at fremstille hiin Tid for den Yngres Øie, meddeles forteligen et Øievidnes Følelser i Septembernætterne 1807:

— — „Generalmarschen hvirvlede gjennem Gaderne; den kaldte mig paa Volden; Gud beskytte Eder, mine Børn! — med disse Ord og med blødende Hjerte rev jeg mig los fra de Smaae, der fast og ængsteligen omfavnede mig; — deres Angstskrig fulgte mig. — Der stod jeg nu paa Volden, en Tilskuer af det græsselige Skuespil,

bag mig Horizonten blodrød af Flammerne, der efterhaanden frembrøde paa 36 forskjellige Steder; foran mig de talløse Ildsvælg, som hvert Øieblik spyede Død og Fordærvelse. Et Blik i det Fjerne — og hylende fløi allerede Morderkuglen gjennem Luften eller et glødende Punkt steeg langsomt op i Horizonten, for med rædsom Ilen at styrte ned mellem os. Ofte har jeg ønsket mig Huuslivets Glæder, ofte ønsket at see en elskende Viv og Børn om mig: nu syntes dette mig Daarskab, ja! Raserie; hvor roligt staaer han ikke der, den ugifte Mand, der ingen Pligter eller Sorger har for Kone og Børn og der uden at savnes, kan blegne med Hæder, Kongen og Fødelandet tro. — Taus stirrede jeg ud i Natten, da klang bag ved mig et Jammerskrig; en Bombe havde i et nærliggende Huus dræbt en Moder og hendes diende Barn. Hylende styrtede de ældre Børn ud af den halvsammenfaldne Bolig. Faderen, der hidtil, lænet paa sit Værge, i dybe Tanker havde staaet ved min Side, opvaagnede nu ved Jammerskriget af de velbekjendte Stemmer og tumlede ned ad Volden, i Armene paa de grædende Børn, for af dem at erfare det rædselsfulde Budskab; — — en kold Gysen rystede mig;

Dødens Haand kan ikke røre koldere ved Menneskets Bryst. —

Alle Gader vare som overstrøede med Glasstumper, der glimrede i Solen. Flere af Voldens Bastioner saae ud som nypløiede Agere; dog bævede Ingen, Hævnfølelse fyldte hvert Bryst. Først da Bombardementet ophørte, vendte Tanken om enhvers Tab strækkeligen tilbage. Her søgte Moderen, med sine smaae Umyndige ved Haanden, efter Faderen, der havde forladt dem, for at kæmpe paa Volden og de fandt ham — død, udstrakt bag Kanonen; hist stirrede en Fader med Fortvivlelsens Blik og med bævende Knæer til det Sted, hvor hans Huus havde staaet og under hvis Gruus — Kone og Børn nu laae begravede. Her sad Vanvittigheden paa sin Eiendoms rygende Ruiner og loe vildt ad de Forbigaaende, der med Medynk i Aasynet skjænkede den Ulykkelige en Taare; hist vandrede den spædlemmede Pige, hidtil opdraget i Overflodighed, nu med den lille Rest, der var reddet, under Armen gjennem affides liggende Gader, med det af Graad røde og undseelige Blik heftet dybt mod Jorden.

Midnatsstyen Strøm af Taarer fælder,
Kun for seent mod Branden flyder den;

Til en Steen et Barn sit Hoved hælder,
Halvindslumret vaagner det igjen; —
„Stakkels Lille! sig, hvor har Du hjemme?"
Svaret lyder med en halvqvalt Stemme:
„Hos Gud Fader, han, som styrer Alt;
„— Min Forsørger her i Gruset
faldt! —"

(Dr. Frankenau.)

„Hvad menneskelige Kræfter formaaede, havde man gjort; saavel i Bastionerne, som i Udenværkerne sloge modige Hjerter, der for Danmarks Ære og Gavn gjerne vare gaaede gjennem Dødens Rædsler; dog — Skjæbnen vilde det anderledes; jeg vender mig bort fra den blodige Scene, jeg har grædt som et Barn, men — jeg er stolt af disse Taarer." — Saavidt Beretningen. —

I de sidste Dage af August havde Fjenden ivrigen arbeidet paa, at opkaste sine Batterier, der ved Hjelp af de omhugne Alleer og de mange medbragte Sandsække var ham saameget destolettere og man beredte sig paa i Staden, at udholde det Bombardement, hvormed Fjenden havde truet; til den Ende bleve og den 28de August nogle Træer paa Volden omhuggede og henlagte udenfor Vesterport, for at spærre Passagen og Palli-

saber bleve nedrammede paa Tømmerpladsene, for at hindre Fjenden fra at trænge igjennem. Fra den fjendtlige Flaade var der sat endeel Matroser i Land, som sagdes, at skulle bruges, i Tilfælde af, at der blev løbet Storm.

Kjøbenhavns Volde bleve den 2den Septbr. besatte med det borgerlige Infanterie og Artillerie, Livjægerne, Kronprindsens Livcorps, danske og norske Livregiment, Skarpskytterne og Herregaardsskytterne, samt Landværnet. Artilleriet holdt med 8 Kanoner ved Rosenborg Slot, med 8 Kanoner ved Vesterport og Landværnsartilleriet ved Østerport. Den 3die Septbr. var Parolen Bomber, Feldtraabet Uforsagt! — Den 4de Septbr. var Parolen Vold, Feldtraabet Hævn! — Fjenden havde omgivet Staden med 27 store og smaae Batterier, hvoraf Centrumsbatteriet var paa Marken mellem Ladegaarden og Roligbed, bestaaende af 6 Morterer, deels 200 Pd., deels 100 Pd., og en Haubitz *). Under det første Udfald, de

*) Her var det, at den danske Borger gjorde Bekjendtskab med de siden saa meget omtalte congreveske Raketter. Den engelske Ingenieuroberst Congreve er Opfinder deraf. Til Sammensæt-

Danſke gjorde, hændte det ſig, at en danſk 4re pun-dig Kanonkugle gik gjennem Livet paa den en-gelſke Fændrik Dixon, dræbte ham, rev derpaa den engelſke Regimentsfane itu, tog Armen af en Capitain Haſtings og det halve af en hos-ſtaaende Officiers Hat *).

I dette Tidspunct var det, at en af Dan-marks hæderkronede Soehelte gav et Svar, der engang vil glimre i Hiſtoriens Aarbøger. Hvo har vel glemt Steen Billes Ord: „Lader os falde, men lader os døe med Ære!" — Det var den hjemodige Soemands ſtørſte Skat, han vilde redde; den var — ſom den patriotiſke Profeſſor T. C. Bruun udtrykker ſig — den var groet faſt til Heltens Hjerte, den kunde ikke løsſlides, den ankrede i dets Rødder.

Vel var det fjendtlige Overfald uventet og blev udført af en overlegen Magt, men ogſaa mange af Fjendens Kæmper ſove om den danſke Hovedſtad — den ſidſte Søvn. Flere Dagbøger

---

ningen af disſe Raketter bruges endeel Phospho-rus, der forøger Brændbarheden og foraarſager en ulidelig Stank.

*) Hiſtorie om Englands Overfald 1807 af Juſt.

fra den Tid angive det fjendtlige Tab til over 2000; hvilket aldeles ikke er usandsynligt, naar man betænker, hvad der er notorisk, at Englænderne, ved hvert Udfald af de Danske, saaes at bortkjøre mange Vogne, fulde af Døde og hvormange faldt ikke i Kamp med vor Søedefension! thi Ære den, som Ære bør! Danmarks Søekrigere have skjænket Landet de stolteste Seierserindringer; det er den hellige Skare, der med Hvidtfeldt i Spidsen, har slynget Dannebroges Hæder høit mod Skyen.

Et i Aaret 1808 udkommet tydsk Skrivt: „Seeland im Sommer 1807" indeholdt nogle Urigtigheder, der gav Anledning til følgende Bekjendtgjørelse i tydske Tidender:

Til det tydske Publicum!

I Kjøbenhavn, som i det øvrige Danmark, er om det kjøbenhavnske borgerlige Artillerie, og hvad dette i Aaret 1807 har viist, ikkun een Stemme. Men imedens dette Corps seer Efterslægtens Dom med glad Forventning imøde, finder det sig af en anonym Forfatter fremstillet i et saa falskt Lys for en stor agtværdig Nabo-

nation, at Undertegnede, som dets Chef, ikke troer at borde tie dertil. — Forfatteren af „Seeland im Sommer 1807" angiver Side 73, det kjøbenhavnske borgerlige Artillerie for 2000 Mand. Men Corpset var dengang ikke 1100 Mand stærkt; og i denne urigtige Angivelse ligger allerede en fornærmelig Nedværdigelse af disse faa, paa vidtløftige Fæstningsværker tyndtposterte Artilleristers Anstrængelser og Opoffrelser. Men Forf. gaaer videre: Side 125 har han gjort sig skyldig i den grøveste Usandfærdighed, naar han siger: „Den 3die Nat taug vor Ild; efter Midnat ikke et Skud mere. Fjenden havde ubehindret kunnet bestige Voldene; de vare tomme. Tre Compagnier forlode paa engang deres Post; alt blev betaget af en panisk Skræk; man løb til Commandanten, for at betyde ham Umuligheden af længere at kunne forsvare Voldene" o. s. v. Efter Meningen maae den fremmede Læser nødvendig tænke sig disse Afskyeligheder tilegnede det borgerlige Artillerie. Men — han høre Sandheden: det borgerlige Artillerie fyrede eller holdt inde dermed i Overensstemmelse med de Befalinger, det fik. Ikke Besætningen til den mindste Kanon, langt mindre noget Compagnie, forlod sin Post.

Saavel den sidste, som den første Bombardements-nat stode de borgerlige Artilleristers modigen og standhaftigen i Bastionerne, som mangen Constabel ikke i 3 à 4, og mangen Over- og Underofficier ikke i 7 Nætter havde forladt. Den paa en Storm nokſom forberedede, men ikke synderlig lystne Fjende, vidste og ret vel, at der var Folk, der ventede paa ham med Kartetsker og neppe holdtes han tilbage af noget andet, end den Overbevisning, at et Forsøg paa en Storm vilde blive ham meget kostbart, uden at han med Sikkerhed kunde beregne Udfaldet. Saaledes indskrænkede sig de borgerlige Artilleristers til at udøve deres Pligter med Standhaftighed, medens Død og Ødelæggelse fraveve dem det kjæreste, de eiede; men blandede sig ikke i at gjøre Forestillinger til høiere Autoriteter, om hvad disse havde at gjøre eller lade; heller ikke er der i saa Henseende skeet nogen Forestilling enten til Commandanten eller nogen af de øvrige Befalingsmænd.

Kjøbenhavn, den 23de April 1808.

Hallander.

Mere endnu end denne Rettelse beviser den engelske General Catcharts Rapport det Urigtige i det tydske Skrivts Indhold; det hedder nemlig i denne Rapport:

„Belobet af Stadens Garnison kan ikke bestemmes; de regulaire Tropper vare ikke mange, men Antallet af de Batterier, der paa engang fyrede, saavelsom af det flydende Forsvar beviser, at der maae have været et stort Antal Militz og Borgere samt anden uregulair Styrke — og — deres Stykker bleve vel betjente."

Her var det, at det tappre Livjægercorps høstede i alle Udfaldene ved Blaagaard, Classens Have og Tømmerpladsene de skjønneste Laurbær og viiste et Mod og en Udholdenhed i Faren, der selv aftvang Fjenden Beundring. Livjægerne bleve af Engellænderne kaldte: „Officiercorpset."

Af bemærkelsesværde Træk i denne skjæbnesvangre Tid bør her anføres:

Den 3die September nedfaldt paa Rosenkrandses Bastion en Bombe tæt ved Krudtcassen, der var vel forsynet med Karduser. Overconstabel af det borgl. Artilleri Peter Spang havde det Mod, at kaste sig over den med et vaadt Klæde, for at

slukke den og derved sætte Krudtcassen i Sikkerhed, hvis Antændelse vilde have foraarsaget Ødelæggelse paa Bastionen. Borgerlig Artilleriist, Frantz Gedei gik ham med lige Kjækhed tilhaande i dette farlige Arbeide. Corpsets Chef, Major Hallander, som fandt, at denne raske Handling fortjente at udmærkes, lod begge kalde til sig i Stabsofficierernes og Compagniechefernes Nærværelse og overleverede dem paa Corpsets Vegne hver et indvendigt forgyldt Sølvbæger i Form af en Vase, paa hvis ene Side var anbragt en brændende Bombe i Basrelief og paa den anden Side: „Belønning for udviist Mod", omgivet af Krigsarmatur. Omkring Randen var at læse: „givet af det borgl. Artilleriecorps til ... (Artilleristens Navn) og Datum: 3die Sept. 1807."

Et Medlem af Livjægercorpset tilbød sig, at skaffe Underretning om General Castenschiold og udforke lykkeligen det farlige Hverv. Man tilbød ham 100 Rdlr.; men — „nei! — svarede han — slig Tjeneste gjor en Livjæger ikke — for Penge." — Dog Exempler paa sandt Fædrelandssind, Kjækhed og Følelse for Danmarks Vere tilbød hiin Tid saa ofte og i alle Stænder, at det vilde blive for vidtloftigt, her at anfore flere.

Offere faldt der i den blodige Kamp; — men det er hellig Pligt for Corpserne, at opbevare hver ærlig Kæmpes Navn, der i Døden løste sin Eed til Konge og Fødeland; derfor meddeles her følgende Liste:

1) Kronprindsens Livcorps.

(Studentercorpset) Døde.

Adolph Cold, } dræbte første Bombarde-
Peter Christian Holm, } mentsnat paa Courtinen
Niels Fischer, } ved Nørreport.

Aage Kaasbøl Holck, dræbt paa Veien til Volden af en Bombe.

Niels Quistgaard, dræbt af en Bombe.

Michael Christian Lüders, fik Benene slaaet over og knuste af en Bombe den 5te Sept. og døde Natten derpaa.

De bleve høitideligen begravne paa Trinitatis Kirkegaard og som de alle elskede Konge og Land, saaledes hvile de i Døden broderligen sammen. Corpset talte desuden 9 Saarede.

2) Livjægercorpset; denne herlige Stamme af unge, kjække, for det meste dannede Mænd, der syngende gik i Kampen, syngende i Døden for Kongen og Fødelandets retfærdige Sag, leed

meget i disse hede Dage; thi da de næsten altid vare i Spidsen for Udfaldene og deres brændende Hævnfølelse stedse drev dem frem, saa var det naturligt, at de fjendtlige Tropper sigtede meest paa disse, som det syntes dem, noget nærgaaende Gjæster. Fædrelandsvennen maatte derfor med Taarer i Øiet see, hvergang den grønne Skare bragte deres Døde og Saarede tilbage; han følte, de vare faldne med Hæder, men han maatte græde over deres Fald, uagtet han saae Alle med lige Iver flette Hæderskrandsen til deres Baare. Ingensinde har maaskee den almeene Deeltagelse viist sig saameget, som da Livjægerlieutenant Jens Bruun blev begravet og ingensinde eller dog vist høist sjeldent har Kjøbenhavn seet et saa anseeligt Liigfølge, som det, der fulgte denne brave, fortidligt faldne Kæmpe til hans stille Grav paa Garnisons Kirkegaard her i Staden.

Udfaldene i Classens Hauge, ved Blaagaard, som ogsaa ved Tømmerpladsene, for at redde de derværende Kanoner kostede Livjægercorpset, foruden Tabet af den ovennævnte Lieutenant Bruun, følgende Faldne:

Johan Vilhelm Endorph, Peter Lynge, Ferdinand Sandberg, Chr. Lohmann, F. F. Matthiessen, Adolph, Christian Hou, Johan Peter Ahrends, Christopher Andreas Romeicke, Jens Christian Biørslef, Johan Gottfried Absel, Poul Otto Arboe, Johan Ludvig Dorrien, R. W. Pingel, Jørgen Samsoe Theilmann, Broager, Bohling og Andreas Wieck (der først opgav Aanden efter 13 Dages Piinsler). Corpset talte 57 Saarede; deriblandt Commandeersergeant R. Schmidt, Overjægerne Lund og Topp, Livjægerne Maribo, Troyel, Mantzius, Wille, Holm, J. J. Drastrup, Vogelius, Bredenbeck, Hindrup, Sørensen, Bentfeldt, Berg, Tetzlaff, Kjellerup, Ferdinand Lochmann og Niels Lund.

Næsten hver 4de Mand af den grønne Skare blev dengang truffen af fjendtlige Skud; — Fredriks Livjæger! dette Blad være dig helligt, formedelst de Æresnavne, der staae derpaa. Kaldes du engang atter til Kamp, da straale disse Navne for dit Blik, de give dig Kraft til, at erhverve dig et ligesaadant hæderligt Minde i dine Medborgeres Hjerter! De troe Hedengangne ville da omsvæve dig paa din Hædersvei og det vil

klinge i dit Øre: „Fremad! for Fredrik og Danmark!"

3) Det borgerlige Infanterie; dette Corpses første Afdeeling (de egentlige Borgere) var ikke talrig; to trediedeele af Corpset bestod af den saakaldte 2den Afdeeling, der i en Hast var samlet og havde lært Begyndelsesgrundene til Exercitsens nødvendigste Deele. — Ja! som der staaer i Øievidnets Beretning om Bombardementet, her foran, — hørte der Kjækhed til som eenlig Mand at være med i den ulige Kamp, hvad maatte da ikke den borgerlige Infanteriſt og Artilleriſt, der var Huusfader fole, ved hvert Øieblik at see Død og Lemlæstelse true Viv og Børn bag ham. Og dog var Almeenaanden *), næsten uden Undta-

*) Som et Beviis paa den Aand, der herskede, er det beviisligt, at endog aldeles frie og afskedigede Medlemmer af Infanteriet, ja! alderstegne Oldinge, langt ude over Tjenesteaarene, meldte sig, f. Ex. Lieutenanterne Nuus og J. Holm, samt Borgerne Wilstrup 70 Aar, H. L. Meyer 66 Aar, Johan Carlsen 60 Aar, Jonquieres, G. N. Bosted og Langebek, der vare fritagne, ifølge høiere Resolution.

gelse, kjæk og modig; ja! en ikke ubetydelig Deel af Borgercorpsernes Mandskab tilbød dem endog frivilligen, at gaae ud, for at angribe Fjenden i hans egne Forskandsninger, hvilket dog ei blev tilladt. —

Dette Corps havde følgende Døde og Saarede:

Staben.

Adjutant, Premierlieutenant Thomas Gjørup, saaret.

Øster Compagnie: Sergeant Evald Finch Thielsen, saaret; borgerlige Infanteriister P. Torstrøm, Sophag og H. Simon saarede.

Kjøbmager Compagnie: borgerlige Infanteriister S. Hansen, R. Minde, samt Tambour Rudolph saarede.

Scte. Annæ Compagnie: borgerlige Infanteriister M. S. Meckscher, H. Schøde, J. Jensen, Chr. Petersen og Helgrén saarede.

Frederiks Compagnie: borgerlige Infanteriist Chr. Thiil, død; K. Olsen, J. Kay, F. Kees og Lars Lange saarede.

Strand Compagnie: Secondlieutn. Sven-

ſtrup ſaaret; borgerlige Infanteriſter H. Søderløv og C. Laſtmann dræbte; — Sjøling, J. Ramſøe, S. Hanſen, Magnusſen og J. G. Scholin ſaarede.

Snarens Compagnie: Fændrik Brock ſaaret, borgerlig Infanteriſt Chriſtopher Peterſen dræbt og H. Neumann, ſaaret.

Veſter Compagnie: borgerlig Infanteriſt B. Lund, ſaaret.

Chriſtianshavns Compagnie: J. Hildebradt, ſaaret.

Nørre Compagnie: Lieutenant Preſs og Fændrik Rosborg ſaarede; borgerlige Infanteriſter C. Chriſtenſen, Died. Math. Seeger, N. Peterſen og J. Erichſen dræbte, ſamt J. Volcker, B. Bøcher, F. Hesberg, G. A. Schiosborg, N. Simonſen, H. Wallebye, F. Røsberg, H. Lauwe, F. Skagøe, J. Hanſen, H. Vallentin, H. Froſt, J. Toſtrup, J. H. Schandberg, P. F. Erichſen, P. C. Peterſen, Granberg, Willens, Niels Renholdt, H.

Olsen og Jens Rasmussen saarede.

Klædeboe Compagnie: Corporal Christian Lindahl Christensen saaret, samt borgerlige Infanteriſter L. Petersen, Chr. Jensen, L. Hansen, S. Schultz, Faxfoe, Søren Terkelsen, Ludvig Petersen og J. Schaltz saarede.

Frimands Compagnie: borgerlig Infanteriſt Kragh død; Saarede: F. Bergmann, B. Møller, Weſtmann, H. Jotze og H. Jacobsen.

Roſenborg Compagnie: borgerlige Infanteriſter: F. Jensen, A. Nielsen, P. B. Boysen, E. C. Schmidt, H. C. Nielsen og Wulff dræbte; Saarede bleve: J. F. Møller, S. Nielsen, G. Pihl, F. F. Møller, Lars Petersen, Hans Fiſcher og C. J. Decampe.

4) Borgerlig Artillerie (beſtod dengang af 6 Compagnier).

Den 11te Auguſt, om Aftenen Kl. 7, blev lange Linie beſat af 5te Compagnie, under Capt. Wilsbech og Quinti Lunette under Capt. Wedeges Commando. Følgende Dag bleve diſſe at-

ter afløste af 2de andre Compagnier og saaledes vexledes paa disse Poster indtil 17de August, da, foruden lange Linie og Quinti Lunette, Stadens Voldbastioner og Fausebraier bleve besatte af Corpset saaledes: *)

2det og 3die Comp. besatte Quinti Lunette og lange Linie,

4de Comp. Kallebod Kjøkkenkurv, Rysensteens og Holkens Bastioner,

5te Comp. Gyldenløves, Schackens, Helmers og Hahnens Bastioner med tilhørende Fausebraier, Vester Ravelin, samt ved Overgangen, hvor Vandrenderne gaae ind i Staden. Paa Courtinen mellem Holmens og Hahnens Bastioner var udstjaarne 2de Embrasurer og plantede tvende Kanoner, for at beskyde Veien til Ladegaarden,

6te Comp. Ahlefeldts, Stadsoberstens, Rosenborgs og Quitzows Bastioner, med tilhørende Fausebraier,

1ste Compagnies Officerer og Mandskab vare fordeelte mellem de øvrige.

---

*) Optegnelser om det borgerlige Artillerie, af K. Kristensen, 1811.

Dette Corps havde Døde:

Af 6te Comp.: Constabel S. Bergmann, — C. A. Flakkeberg, — P. Brodersen, dræbte paa Stads-oberstens Bastion. — R. N. Weilebye, dræbt af en Bombe.

(De bleve begravede med stort Følge, og da de vare nedsatte i Graven, fremstod Dannebrogsmanden, Skuespiller Knudsen og afsang Abrahamsons skjønne: „Værer Fred med Eder alle!")

Bombardeer Fischer, af 5te Compagnie, dræbt af en Bombe, ved Opgangen til sin Post ved Nørreport.

5te Compagnie No. 145, Niels Broberg, dræbt ved en Kanon, som sprang paa Hahnens Bastion.

Constabel Wilhelm Behrend, død af sine Saar, paa Frederiks Hospital.

6te Compagnie, Constabel Lerche, dræbt af en Bombe.

Saarede 12 Mand, deriblandt

Commandeersergeant Grüner af 4de Compagnie, saaret af en Bombe paa Rysensteens Bastion.

2det Compagnie No. 133, Lund, saaret af en Bombe paa Gyldenløves Bastion.

Constabel Thangberg, saaret ved at en Kanon sprang.

— Andreas Hallgreen, *) af 5te Compagnie, saaret paa Hahnens Bastion.

5) Brandcorpset **); dette Corps, der i Fred og Feide, Nat og Dag maae være paa Færde og vove Liv og Lemmer for Medborgeres Sikkerhed, viiste i denne Rædselstid en Raskhed og et Mod, der tilveiebragte det den commanderende Generals særdeles Taksigelse. Ved Broernes Antændelse, ved Fruekirkes Brand, hvor

*) At ingen aldeles fuldstændige Navnelister have været at erholde, maae undskyldes med det lange Tidsrum, der siden hine Dage er henrundet; saameget for Udgiveren forsikkre, at han ikke har spart Møie og Tid, for at faae dem saa fuldstændige, som mueligt, og takke maae han de Hædersmænd, der have rakt ham en velvillig Haand.

**) Generalmajor v. Krag fører Overcommandoen i alle Ildsbrandstilfælde; Corpsets Chef er Major, Ridder J. C. West.

Bomber og Granater haglede ned imellem Brandfolkene, viiste de en Koldblodighed, en Anstrængelse, der var det danske Borgernavn værdigt. Dette Corps talte 13 Døde, 2 saarede Officierer, nemlig den daværende, brave Brandmajor A. Kirkerup og Lieutenant Petermann, og desuden 30 Mand Saarede. (Sprøiternes Antal var 41; samt 3 Sugeværker og 3 Sprøiter ved Øster-Norre- og Vester-Port.)

Ifølge Erklæring fra bemeldte Corpses Chef kunde Udgiveren ingen Oplysninger der erholde; imidlertid er han, ved venlig Understøttelse af nogle ærede, ældre Medlemmer af Corpset, — (hvoriblandt især bør nævnes Herr Capitain Weinreich) — sat i Stand til at meddeele følgende Navneliste over Brandcorpsets Døde:

Andreas Christian Schmidt, Rennemann, Beutelmann, Ludvig Høyer, Frederik Bausch, Ludvig Martins, Andreas Lundberg, Mathias Rasmussen, Jens Boemann, Niels Larsen Harre, Erik Gundersen, David Zuschlag og Michael Lytz, (saaret dødelig af en Kugle paa Tømmerpladsene og død den 1ste Septbr.)

Saarede: Frederik Munch, Christ. Bennicke, Niels Truelsen, Joh. Christensen, Chr. Han-

ſen, Carl Fr. Laas, Peder Lind, Chriſt. Henr. Dresmann, Lorentz Lundberg, Svend Bergmann, Richard Weſſel, Joh. Jac. Rohloff, Carl Carlſen, Hans Willardſen, Søren Thrane, Joh. Lund, Chr. Brion, Andreas Nielſen Monniche, Jeppe Monſen Berg, Ulrich M. Pikker, Mads Petersen, M. Lund, Lars Nielſen Moller, Rasmus Chriſtenſen, Niels Friberg, Fredrik Eliaſen, Johan Vallentin Gochler, Fredr. Schlyſſer (ſtaaer endnu i Corpſet ſom Værkmeſter), Joh. Cort Fritz og Chr. Johanſen.

Efter engelſke Officierers egen Beretning indkaſtedes i de 3de Dage omtrent tolv tuſinde Bomber, Brandkugler, congreveſke Raketter o. ſ. v.

Folgende Steder afbrændte:

Paa Amagertorv	1	Sted
Dyrkjøb ved Frue Kirke . .	1	—
Hyſkenſtrædet	2	—
Store Fiolſtræde	45	—
Lille Fiolſtræde	3	—
Sancte Gjertrudſtræde . . .	3	—
Frederiksborggaden . . .	5	—
Store Kannikkeſtræde . . .	6	—

Paa Graabrødretorv (Ulfeldts Plads)	8	Steder
Lille Kannikkestræde	4	—
Lille Kjøbmagergade . . .	17	—
Klædeboderne	5	—
Klosterstrædet	10	—
Kultorvet	13	—
Landemærket	12	—
Larsleistrædet	20	—
Norregade	35	—
Nørrevold	10	—
Peterhvidtfeltstræde . . .	22	—
Sanct Petersstræde . . .	11	—
Pustervig	9	—
Rosengaarden	19	—
Skidentorvet	6	—
Skindergaden	24	—
Skidenstrædet	14	—
I alt aldeles afbrændt	305	Huse og Gaarde.

Desuden afbrændte: Frue Kirke, Frue Cathedralskole, Kongens Høemagasin, Sukkerformfabriquen ved Langebroe; 8 Professorboliger samt i Gruus, det meeste af Studiegaarden, Frue Kirkes Provstebolig, begge Petri Kirkes Præstegaarde, Arbeidshuset i Pustervig; Borchens Collegium

med sammes Bogsamling, desuden endeel private Biblioteker, deriblandt Justitsraaderne Thorkelins og Scavenius's Samling af danske Skrivter; mange, mange Huse og Gaarde vare desuden ødelagte og gjorte ubeboelige; men hvad intet mægtede at ødelægge — det var den danske Borgers Mod, det var Bevidstheden om hans indre Kraft og det er denne, vi skylde det herlige Skue af de mange prægtige Bygninger, der har fortrængt hine sørgelige Ruiner og forskjønnet Dankongens Residence. Meget faa Tomter ere kun endnu tilbage og aarligen blive de færre.

Efter den til Michaely 1807 *) optagne Mandtalsliste var Styrken følgende:

1) Livcorpset, 812 Mand.

2) Livjægercorpset:

Overstab	2
Mellemstab	4
Understab	2
Officierer	14
Overjægere	36
Livjægere	339
Hornister	8
	405

*) Altsaa efter Bombardementet.

3) Borgerlig Infanterie:

Overſtab	5
Mellemſtab	12
Underſtab	10
Officierer	108
Underofficierer	229
Borgl. Inf. 1ſte Afdeeling	1404
Ditto 2den Afdeeling	5482
Spillemænd og Fanepoſter . .	47
	7297

4) Borgerlig Artillerie:

Overſtab	3
Mellemſtab	4
Underſtab	10
Officierer	40
Underofficierer	144
Over- og Under-Conſtabler	1041
Spillemænd	24
	1266

5) Brandcorpſet:

Overſtab	4
Officierer	48
Underofficierer	186
Sprøiternes Mandſkab .	2858
Spillemænd	7
	3103

I Slutningen af Aaret 1807 fik Livjægercorpset Rang med Linietropper og gjorde Corpset da Strandvagt langs Kysten til Strandmøllen.

Den 5te Januar 1808 bekjendtgjordes en allerhøieste Befaling: at anden Afdeeling af det borgerlige Infanterie ufortsvet skulde organiseres saaledes, at denne Afdeeling inddeeles i ligesaa mange Compagnier, som første Afdeeling, og ligeledes benævnes efter Districterne, dog at hvert enkelt Compagnie af anden Afdeeling bliver at anse, som Reserve til samme Compagnie i første Afdeeling og skal staae under samme Officierer, for, naar første Afdeelings Styrke ei er tilstrækkelig til at bestride Tjenesten, da at afgive det fornødne Mandskab.

Den 8de Januar forøgedes borgerlig Artillerie med 2de Compagnier, nemlig 7de og 8de.

Den 1ste Februar 1808 oprettedes den første Exerceerskole for det borgerlige Artillerie af dets eget Personale, under Commando af Stabscapitain ved 6te Compagnie, S. C. Wedege *).

*) Til Lærere ved denne Exerceerskole blev den 17de Juny udnævnte Lieutenanterne: Severin, K. Kristensen (der siidigere blev Exerceer-Inspecteur og

Stadshauptmand J. J. Mylius afgik med sin fulde Gage og Rang med No. 16 i 2den Classe. — den 19de Marts 1808 udnævntes til Stadshauptmand, den borgerlige Artillerie-Major Andreas Hallander, født i Kjøbenhavn den 19de Marts 1755; denne Mand blev sildigere benaadet med Dannebrogsordenens Ridderkors og Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Han bestyrede Corpserne med en sjelden Nøiagtighed og døde, mæt af Dage og bæret med almeen Agtelse, den 3die April 1828.

Den 7de Marts 1808 bekjendtgjortes ved Parolen Hans Kongelige Høihed, Kronprindsens Taksigelse for de indkomne Bidrag fra det borgerlige Infanterie til Kanonbaades Bygning; disse Bidrag vare:

Øster Compagnie . .	2000	Rd.	- Mk. - ß.
Kjøbmager . . .	1666	— 2	— -
Set. Annæ	922	— 1	— -
Frederiks	1793	— -	— -
Strand	1020	— 3	— -
Snarens	1172	— 3	— -

Forstander for Skolen), Holm, Simonsen, Bramhelst, Roed, Matthiessen og Lindbom.

Veſter	1207 Rd.	3 Mk.	- ß.
Chriſtianshavns . .	1484 —	1 —	- -
Nørre	520 —	3 —	- -
Klædeboe	210 —	1 —	8 -
Frimands	1273 —	- —	- -
Roſenborg	644 —	- —	- -
ſamt fra Overſtaben ſærſkilt leveret	130 —	- —	- -
Corpſets Bidrag ialt	14042 Rbd.	5 Mk.	8 ß.

Den 16de Marts 1808 aflagde det borgerlige Infanterie med ſamtlige Over- og Underofficerer, om Eftermiddagen Kl. 5, Troſkabseden til Hans Majeſtæt, Kong Frederik den 6te, hvilket foregik paa Roſenborg Exerceerplads.

I dette Aar laae Livjægercorpſet i Cantonnement i Taarnby og Caſtrup.

I April Maaned 1808 begyndte de borgerlige Artillerielieutenanter K. H. Seidelin og K. Kriſtenſen, at give Underviisning for Corpſet i Mathematik, Fortification og Artillerie.

Den 20de Marts fik Kronprindſens Livcorps Navn af Hans Majeſtæt Kongens Livcorps. Den 14de Mai 1808 erholdt ſamme Corps et Reglement, beſtaaende af 52 §§.

Den 1ste Juni udkom det nu gjældende Reglement for borgerlig Infanterie og Artillerie.

Den 15de Juni blev det borgerlige Artillerie forøget med en 3die Battaillon, nemlig Feldt-Artilleriet, bestaaende af 9de, 10de, 11te og 12te Compagnie.

Den 26de Juni 1808 anlagdes, ifølge Parolbefaling, for borgerlig Infanterie og Artillerie blaa Pantalons i Tjeneften og runde Hatte med Fjeder, istedetfor de hidtil brugte trekantede.

Den 14de October 1808 erholdt Officiererne af H. M. Kongens Livcorps lige Rang med Officiererne af det borgerlige Infanterie.

Den 14de Novbr. 1808 bestemtes Allarmpladsene for det borgerlige Infanterie saaledes:

1ste Battaillon — Kongens Nytorv, Front mod det Kongl. Theater,

2den Battaillon — Høibroplads, Front mod Fridericis Gaard,

3die Battaillon — Nytorv ved Raadhuset, Front mod Torvet.

I Vinteren 1808—1809 maatte det borgerlige Infanterie ise Stadsgravene og sørge for, at den for hvert Compagnie bestemte Strækning blev

holdt aaben, hvori de ſildigere asſiſteredes af Garniſonen.

1809, den 10de Januar, begyndte Premierlieutenant v. Prunſt af det kongelige Artillerie, at holde Forelæsninger for de Underofficierer af borgerlig Artillerie og Infanterie, der ville tage den theoretiſke Examen.

Den 28de Januar udnævntes: Oberſt og Stadshauptmand A. Hallander til Ridder af Dannebrogen (28de October 1817 tillige Dannebrogsmand); Bombardeer af det borgerlige Artillerie, Caſpar Martin Møller til Dannebrogsmand, (død for et par Aar ſiden ſom Capitain og Compagniechef); Overconſtabel Peter Spang, Dannebrogsmand,

Conſtabel Frantz Gedei, ligeledes,

— Niels Halberg, ligeledes,

— J. G. Chriſtiani, ligeledes.

1809, 20de Juli, Kongelig Tilladelſe, at Feldtartilleriet maae bære en Patrontaſke i ſort Rem over Skulderen og en Meſſingplade paa Hatten med Bogſtaverne **F. A.**

1812, 19de Juli, aflagdes ved Livcorpſet, det borgerlige Infanterie og Artillerie, ifølge Armeebefaling, de hidtil brugte røde og guulſtribede

Silke-Skjærf; kun Livjægercorpset vedblev at bære samme.

1813 og 1814 gjorde Livjægercorpset Piquetvagt i Omegnen af Valby og Flaskekroen.

1813, fra 23de Decbr., besatte det borgerlige Infanterie i Gardens Fraværelse, de Kongelige Palaisvagter paa Amalienborg, dagligen med 1 Capitain, 1 Lieutenant, 14 Underofficierer, 2 Tambourer, 1 Piber og 47 Mand. Disse Vagter vedvarede til 25de April 1814 og de Capitainer, der i dette Tidsrum havde Vagt, vare Gigas, Mosfin, Ponsaing, Marschall, Daniel Guldberg, Casparsen, Erik Møller, Conradt og Lou, mellem hvilke bemeldte Vagter alternerede. Desuden afgav Corpset i samme Tid Underofficierer til Ordens Opretholdelse ved Høiesteret.

Under 24de April bekjendtgjordes i Corpset følgende Kongelige Parolbefaling:

„Med særdeles Velbehag have Vi atter havt „Prøve paa den Hengivenhed, som Kjøben„havns Borgerskab viiste mod høisalig Kong „Frederik den Tredie, høilovlig Ihukommelse! „i det den nuværende Garde, de Os, samt „Vort Arvehuus hengivne Borgere af Kjøben-

„havns borgerlige Infanterie have viist den „største Beredvilligheb, ved i lang Tid at for„rette begge vore Livgarders Tjeneste hos os. „Vi ville derfor allernaadigst have dette Corps „tilkjendegivet Vor Kongelige Naade, Tak og „Erkjendtlighed, hvilket skal bekjendtgjøres for „bemeldte hele borgerlige Infanterie.

Frederik R.

Det er sjette Frederiks Ord til sine Borgere!

I Marts 1814 entledigedes allernaadigst Livcorpsets hidtilværende Chef, den ædle Overhofmarschal Adam Wilhelm v. Hauch, og Commandanten i Citadellet, Generalmajor v. Lorenz udnævntes til Chef.

Fra 13de til 18de Juli 1814 besattes saavel Slotsvagten paa Frederiksberg, som Palaisvagten paa Amalienborg af det borgerlige Infanterie. (De Lieutenanter, der i dette Tidsrum havde Vagt paa Frederiksberg Slot vare Witter, Bentzen, le Maire, Scheller. Inspectionshavende Lieutenanter ved Palaisvagten vare Weck, Kieldskov, Blankensteiner, Schelbeck).

1815 den 1ste Juni paraderede samtlige Corpser ved H. M. Kongens Ankomst til Byen.

Fra Torsdagen den 27de Juli til 4de Auguſt 1815, beſattes atter Frederiksberg Slotsvagt og Amalienborg Palaisvagt af det borgerlige Infanterie. (De paa Frederiksberg vagthavende Lieutenanter vare: Lobech, Torværd, Petersen, Møller, Simonſen, Jenſen, Agerſkov. Inſpectionshavende Lieutenanter ved Palaisvagten vare: Alberg, Wrisberg, Mandra, Weel, With og Stolp).

Den 17de Juni 1817 og følgende Dage forrettede Corpſet Patrouilletjeneſte, i Anledning af Tugthuſets Brand.

Den 14de Septbr. 1817, ved Hans Majeſtæts Ankomſt, paraderedes fra Frederiksberg Bakke ud mod Damhuſet og ved Hans Majeſtæts Indkjørſel paa Slottet ſaluterede det borgerlige Artillerie med et ligefor Søndermarkens Runddeel opſtillet Feldtbatterie.

Den 1ſte Novbr. 1817 paraderede en Deel af det borgerlige Infanterie, under Capitain E. Møllers Commando, ved Indgangen til Frue Kirke, da Hans Majeſtæt behagede, at lægge Grundſtenen til Alteret. Desuden forrettede den Dag et Antal Underofficierer af det borgerlige Infanterie og Artillerie Drabanttjeneſte i ſelve Kirken.

1819, i Juni gjorde Corpset nogle Dage Vagttjeneste.

1819, i September afgave de borgerlige Corpser Patrouiller fra deres temporaire Vagter til Ordens Opretholdelse i Staden; det borgerlige Infanteries 1ste Battaillon fra Gjethuset, 2den Battaillon fra Høibroplads og 3die fra Raad- og Domhuset; det borgerlige Artillerie havde en Vagt paa Kultorvet og afgav Mandskab til Infanteriets Forstærkning. Livcorpsets Piquetvagt var paa Amalienborg.

1826, den 27de Martii høitideligholdt Livjægercorpset dets 25aarige Stiftelsesdag; (denne var egentlig den 25de Marts; men da denne Dag indtraf i Paaskeugen, udsattes Festen til den 27de). Festiviteten fandt Sted paa den Kongelige Skydebane og blev beæret med de Kongelige Prindsers høie Nærværelse. Ved denne Fest overrakte de gamle Livjægere (hvoriblandt vare flere af de Blesserede fra 1807) Corpsets elskede og høiværdige Chef, F. C. v. Holstein et massivt Sølvkruus, hvorpaa Udfaldet i Classens Have i drevet Arbeide fandtes. En egen Beskrivelse over Festen er sildigere udkommet.

1828, den 3die April døde Stadshauptmand,

Oberſt Andreas Hallander og blev biſat i Trinitatis Kirke, hvorfra Liget ſildigere udfortes til Aſſiſtents Kirkegaard.

Samme Dag udnævntes til Stadshauptmand Oberſtlieutenant Gabriel Wegener, (født i Norge, den 4de Septbr. 1758) der under 4de Novbr. 1828 blev Ridder af Dannebrogen og ſildigere (den 1ſte Aug. 1829) Dannebrogsmand; han døde den 1ſte Juli 1831 og blev biſat med militair Honneur i Sanct Petri Kirkes Gravcapel.

Fred med begge Oldingernes Støv, Hæder om deres elſkelige Mindel

---

Den nuværende, almeenhædrede Chef for Hans Majeſtæts, Kongens Livcorps er:

Herr **Johann Heinrich von Hegermann-Lindencrone**, Generalmajor, Kammerherre, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmand. Udnævnt 12te October 1828. (tillige Chef for det andet Livregiment til Fods).

Major: Herr **Joachim Kretzmer Malling.**

Chefen for Livjægercorpſet er den flere Steder i dette lille Værk omtalte Herr **Friederich Conrad von Holſtein**, Overceremoniemе-

ſter, Generalmajor, Overanfører for Drabantcorpſet, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmand; — en ſand Hædersmand, agtet af alle Gode, elſket af hver Jæger.

Major: Herr Caspar Hermann v. Benzon.

Stadshauptmand i Kjøbenhavn er fra 1ſte Juli 1831:

Herr Oberſt **Bernhard Thortſen**, født i Holſteen den 17de Marts 1756, blev Ridder af Dannebrogen den 4de Novbr. 1828. En Olding, der paa ſin lange Vandring har vidſt, at forſkaffe ſig Alles Kjærlighed og der blandt Borgerne har vundet en Agtelſe, ſom ikkun faare faa have erhvervet ſig. Da han endnu var Battaillonscommandeur, var det almindelige Navn, hvormed 3die Battaillons Mænd omtalede ham: „Fader Thortſen" — og det var viſtnok det ſkjønneſte, nogen Borgerhovedsmand kunde ønſke ſig. *)

---

*) Udgiveren havde ønſket, at kunne pryde disſe Blade med denne elſkede Oldings Portrait, men da uforudſeete Vanſkeligheder traadte i Veien for dette Ønſke, troſter han ſig med, at hver god Borger bærer i ſit Bryſt de kjære Træk.

1) Corpscommandeur for Infanteriet:

Hr. Oberſtlieutenant Frederik Wilhelm Gigas, født i Kjøbenhavn den 17de Marts 1762, Corpscommandeur fra 5te Juli 1831; en raſk og kraftfuld Olding, jevn, retfærdig, og derfor hædret og agtet af alle Retſindige; bag den blaa Rabat ſlaaer et ægte danſkt Hjerte. (Tillige Commandeur for 1ſte Battaillon.)

— Major Jørgen Conradt, født i Kjøbenhavn den 20de Febr. 1771, Ridder af Dannebrogen, (1ſte Aug. 1829); Commandeur for 2den Battaillon.

— Major Peter Johan Friedenreich, født den 20de Mai 1770, Commandeur for 3die Battaillon.

2) Corpscommandeur for Artilleriet:

— Oberſtlieutenant Johan Philip Weilbach, født i Kjøbenhavn den 12te Novbr. 1770, Dannebrogsmand den 28de Januar 1812, Ridder af Dannebrogen den 4de Novbr. 1828, blev Corpscommandeur den

3die April 1828 og tillige Commandeur for 1ste Battaillon den 30te April 1828.

Herr Major Andreas Seidelin, født i Odense den 22de Febr. 1777, udnævnt til Commandeur for 2den Battaillon den 3die April 1828.

— Major Niels Rohr Bang, født i Kjøbenhavn den 26de Marts 1780, udnævnt til Commandeur for 3die (Feldt) Battaillon, den 30te April 1828.

Det borgerlige Infanteries Exerceerskole staaer under:

Herr Capitain Claus Bernth v. Hellesen, (udnævnt til Exerceer-Inspecteur og til at forrette Regiments-Adjutants Tjeneste den 5te Januar 1823, Capitain a la suite af Armeen, den 1ste Februar 1825.)

med følgende Lærere:

— Premierlieutenant Daniel Schiøtz, ansat af Corpset ved Skolen den 12te Marts 1821.

— Secondlieutenant Carl Jacob Just Falch, fra 1ste April 1824.

— Secondlieutenant Martin Christopher Herman Bentzen, fra 1ste April 1824.

Herr Capitain Johan Mandra, fra 1ſte Octbr. 1829.

Johan Jacob Debuſsmann, Exerceermeſter ſiden 1ſte Mai 1801; — den 16de Auguſt 1827 allernaadigſt tildeelt Hæderstegn for 8 og 16 Aars militair Tjeneſte.

Det borgerlige Artilleries Exerceerſkole ſtaaer under:

Herr Capitain Johan Frederik Lindbom, udnævnt til Exerceer-Inſpecteur den 25de Novbr. 1829,

med følgende Lærere:

Herr Capitain Peter Peterſen, anſat af Corpſet fra 31te Marts 1814.

— Capitain Carl Andreas Lerra, fra 8de Januar 1816.

— Premierlieut. Johan Wilhelm Schiøtz, fra 1ſte April 1826.

— Secondlieut. Carl Frederik Simonſen, } anſatte fra

— Secondlieut. Olaus Bech, } 1ſte April

— — Chriſtian Ludvig Scheel, } 1829.

I disse to Exerceerskoler er det, at den kjøbenhavnske Borger faaer sin militaire Dannelse og Corpsernes tiltagende Dueligbed maae altsaa for en stor Deel tilskrives ovennævnte Foresattes og Læreres Flid og Iver. Desuden commanderes hvert Aar et Antal Officierer til Tjeneste ved Exerceerskolen.

Det borgerlige Infanterie, som det ældste militaire Borger-Corps, fører tolv Faner, een til hvert Compagnie, nemlig:

1) Øster Compagnies Fane er ponceaurød med to hvide Striber. Paa Fanen staaer en Ridder i Harnisk, med dragen Kaarde i høire og en Palmegreen i venstre Haand. Ved Figurens Fødder seer man Kanoner, Kugler og andet Krigsarmatur. Indskriften er: „Verje byder Fred." Chefen er Capitain P. M. Launy.
2) Kjøbmager Compagnie. Fanen er lyseblaa; i Midten findes paa hvid Grund en Trane, med en Steen i den ene Fod. Indskriften lyder: „Hold Vagt, Tiden agt!" Chefen er Capitain J. Lobech.

3) St. Annæ Compagnies *) Fane er ponceaurød i Midten og fremstiller en harni-

---

*) I St. Annæ Compagnie findes en gammel Parolbog fra 1729, der paa det første Blad har følgende, med gammeldags Bogstaver smukt skrevne, Vers:

Dend GUD og KONGEN har befikket til at være
Een Cheff og Tilsiuns-Mand, at alle Ting gaar ret
Ved Compagnierne, bør holdes udi Ære,
Og lydes, naar Hand tal, som KONGEN talte det.
Derfor Høynødig er, i Freds og Feide Tiider
At føre Protocol, og holde den i Stand
Saaledes man kand see, at Borgeren ey lider
Det ringeste Urett, ey heller klage kand.
Naar noget, som er got og nyttelig befales,
Af dem, som dertil har fuld Myndighed og Magt,
Da er det ikke Ret at dermed maa forhales,
Men alting Punctuel bør tages udi agt.
Forsømmes da de Ting, som bliver anbefalet,
De negligeres, eller tages ei som Ret,
Da bliver det til Mulct i Protocollen malet
Og ansees dee med Straf, som vel fortienner det.
Hver Over Officeer bør udi Agt at tage
Med Under Officeer, sin Troeskabs giorde Eed,
At ingen over dem med Billighed tør klage,
Og at de have kand en frelst Samvittighed.

ſket Arm med et Skjold — og en Laurbærkrands i Haanden. Indſkriften er: „Ære kommer af Værge." Chefen er Major Carl F. L. Witter; Compagniet commanderes af Capt. Johan Mandra.

4) Frederiks Compagnie. Dette er forſt oprettet under 26de April 1799. Fanen er grøn, og ponceaurød i Midten, hvori foreſtilles en Deel af Staden Kjøbenhavn. Indſkriften er: „Held for Kongen og Staden." Chefen er Major Georg Henrik Mosſin; Compagniet comman-

---

Dend Manddom bør enhver at drage ſig til Minde,
Som Stadens Borgerſkab for rum Tiid (a) viiſe lod
Og om Fornødenhed det fordrede, ſig finde
Bereed for {Kongen / Landet} at opofre Liv og Blod.
Naar vi da udi agt ſaaledes det vil tage,
Kand vore Fædres Roes og tienne os til Gavn;
Hver Borger ſtræbe da og ingen Tiid forſage
At tienne Kongen og det Ædle Kiøbenhavn.

(a) Anno 1659 den 11te February i Kiøbenhavns Beleiring.

deres af Capt. Carl Frederik Kieldskov.

5) Strand Compagnies Fane er carmoisinrød med gult Feldt, hvori sees en Pelikan, som hugger sig i Brystet med sit Næb, ved Siderne to omvendte Overflødigheds-Horn med Krigsvaaben. Indskriften er: „For Fred og Frelse. Anno 1712." Chefen er Capitain H. Bentzen.

6) Snarens Compagnies Fane er mørkeblaa med to hvide Striber. Den forestiller tre røde Roser med deres Grene og Rødder, som ere sammenbundne og omgives af en Tornekrands. Nedenunder Krigsarmatur. Indskriften er: „Bryder du, stikker du." Chefen er Capitain J. F. Meyer.

7) Vester Compagnies Fane er hvid med en ottekantet Stjerne, der er aaben i Midten og fremstiller et Spindevæv og en Edderkop, der dræber tre Spyfluer, alt omgiven af Krigsarmatur. Indskriften er: „Ringe Magt ei foragt." Chefen er Major Jens Dahl, Compagniet commanderes af Capitain H. P. Bech.

8) Christianshavns Compagnies Fane bestaaer af en guul og ponceaurød Stribe. I det midterste Feldt, der er lysblaat, sees fire fra Skyerne fremkomne Hænder, der holde en Krone. Indskrivten er: „Tilfælleds Kracht (Kraft) bestandig Magt." Nedenunder findes en Udsigt af Kjøbenhavn og Christianshavn og derunder Ordene: „Indlemmet Anno 1674." Chefen er Major M. C. Hall. (Dette Compagnie eier en Parol-Journal fra 1711 — under dets daværende Chef, Fjeldsted.)

9) Nørre Compagnies Fane er ponceaurød med hvide Striber. I Midten sees en kongelig Krone, omgiven af fire Arme, hvis Hænder fatte i hinanden; det hele omsluttet af Skyer. Indskrivten er: „Forvar hvad du har." Chefen er Capitain Just Andreas Weck.

10) Klædeboe Compagnies Fane er i Midten citronguul og oven og neden fire Striber af ponceaurød, citronguul, lysblaa og hvid Farve. I Fanens Midte række to Hænder ud af Skyerne, som møde hinan-

den. Indskriften er: „Tro og Mistro.“ Chefen er Capitain H. D. Liebenberg.

11) Frimands Compagnies Fane har 8 lyseblaae og hvide Striber. I Midten sees en Ørn, som flyver mod Solen. Indskriften er: „Flyv varlig!“ Chefen er Capitain Paul Christian Torværd.

12) Rosenborg Compagnies Fane er i Midten citronguul, oventil og nedentil tre ponceaurøde, lyseblaae og hvide Striber. I Midten sees en Stork, der æder Frøer. Indskriften er: „Trætte ødelægger. 1740.“ Chefen er Capitain Johan Peter Aumont.

Forhen hørte endnu den 13de Fane hertil, nemlig Brandcompagniets, hvilken Fane var brandguul, med en Sprøite, omgivet af Flammer og Indskriften:

„Næst Gud ved Flid og Kunst og Vand
Ildens Kræfter dæmpes kan — 1728.“

I Hjørnerne fandtes Frederik den fjerdes Navnetræk. Samtlige Reserver i hiin Tid ved dette Compagnie bare desuden brandgule og mørkeblaae Cocarder paa Hatten.

Kjøbenhavns og Chriſtianshavns Baſtioner ere følgende:

Kjøbenhavn.	Chriſtianshavn.
Østerport.	
1. Grønlands,	1. Kalleboe,
2. Roſenkrands's,	2. Eenhorns,
3. Peuclers,	3. Panthers,
4. Quitzovs,	4. Elephantens;
5. Roſenborgs,	Amagerport.
6. Stadsoberſtens;	5. Løvens,
Nørreport.	6. Ulrichs,
7. Ahlefeldts,	7. Prindsesse Sophies,
8. Hahnens,	8. Prinds Vilhelms,
9. Helmers,	9. Prinds Carls,
10. Schackens;	10. Prinds Chriſtians,
Veſterport.	11. Prinds Frederiks,
11. Gyldenløves,	12. Charlottens,
12. Holkens,	13. Chriſtiani Quinti.
13. Ryſenſteens.	

Foruden de allerede heri Nævnede, ere endnu følgende Medlemmer af Corpſerne benaadede med Hæderstegn.

Livjægercorpſet:

Capitain Carl v. Hanſen, Ridder af Dannebrogen (1ſte Aug. 1829).

Overjæger Hans Peter Møller, Dannebrogsmand (1ste Novbr. 1828).

Det borgerlige Infanterie:

Kjøbmager Compagnie No. 129. L. C. Boltinge, Dannebrogsmand (1ste Novbr. 1828).

Sancte Annæ Compagnie No. 70. Andr. S. Hoftrup, Dannebrogsmand (28de Januar 1813).

Frederiks Compagnie No. 2. C. P. Rasted, Hædersmedaillen for Redning.

— — No. 84. H. P. Gjerløv, ligeledes.

— — No. 156. P. C. Katberg, ligeledes.

Flere Gange er Kjøbenhavns Tøihuus, dette hellige Pantheon for fædrelandsk Tapperhed, nævnet i disse Blade. Danmarks Søn! hvo Du end er, Du vil føle Seierens Genius og Ærefrygten omflagre Dig, saasnart Du træder ind i Hallen. Danmarks Soekriger, Du der veed, at paa hvert Blad af Fødelandets Historie glimrer et Heltenavn, Du vil føle Dig vel her og medens Du skuer Seierstegn, der glæde Din

fædrelandſke Stolthed, medens Du tænker paa Tordenſkjolds Daad og Marſtrand vil Du føle Dit Hjerte banke for Flagets Ære.

Danmarks Landkriger, Dig maa Begeiſtringen hæve mod Skye, naar Du ſtaaer for den Ruſtning, der engang omgav den kongelige Helt, Chriſtian den Fjerde; ſeer du Tillys Eſtandarte fra Trediveaarskrigen, ſeer Du Seiersstegnene fra Malplaquet og Oudenarde, ſeer Du gamle Daniel Rantzaus Pantſer — da maa Du, hvis Bryſt luer for Danmarks Hæder, føle Kraften i Dig, at gaae i de herlige Helteſpoer, Hiſtorien har optegnet.

Medborger, ſaaledes har jeg nu med redelig Villie ført Dig ind i Hallen, til Dine Forfædres Seierstegn, jeg har ført Dig ind i Gravhvælvingen, hvor Dine kjære Døde blunde. Har Du læſt diſſe Blade med Eftertanke, da har Du vel ogſaa forſtaaet min Henſigt; jeg vilde opflamme Dig til Agtelſe for din Stand, ſom Borgerkriger, jeg vilde, at hvis Faren atter engang truede, Du da ſkulde ſtræbe, at erhverve Dig det

ſamme Hædersnavn, ſom Dine Forfædre. Stolt og glad ſkal Du leve for Danmarks Held, ſtolt og glad ſkal Du døe for Landets Hæder! Paa Danmarks Throne ſidder en Konge, elſket og velſignet af alle ſine Underſaatter, agtet og æret over hele den vide Jord; om hans Sølverlok ſnoer ſig Kronens gyldne Buer, men Troſkabs klare Perle er Kronens ſkjønneſte Pryd! den ſkal aldrig faae Pletter; lad os paa Fredens Dag ſtille virke til vort eget og Medborgeres Vel og Glæde — men beſtiger engang Tvedragt og Vold vor grønne Strandbredde, da — da gribe vi Sværdet, da ſtille vi os om vor elſkede Konge, Frederik den Eiegode, og juble: „Fader, før os! — — før os til Seier eller til en hæderfuld Død!“ Og har Du fremſtammet denne Bøn, da maae Kraftens Sene ſvulme i Din Arm, da maae Du føle Villien i Dig, at vorde en Kæmpe, en Troſkabshelt for Din Konge og Dit Land!

Du Axelſtadens rødklædte Borger! jeg har ſjunget Din Hæder, — uden at ændſe Klaffer, — jeg har ført Dit Banner, det har flagret over mit Hoved, vel kun paa Fredens Dag, men kalder Pligten, Du ſkal ei ſee mig ſvigte; — Du ville derfor venligen modtage diſſe faa Blade!

— Saa rækker jeg da Haanden til Afſked; jeg har talt fleer, end een ædel Ven blandt Minervas Sønner, jeg har glædet mig saa tidt i de røde og grønne Skarer; og mit eneſte Haab, min eneſte Troſt er, at naar ogſaa engang Gravens Roe omhvælver mig, Borgeren da vil ſige: „Der ſlog dog et danſkt, et ærligt Hjerte i hans Bryſt!" —

Danmarks Borger! ſtedſe, ſtedſe være Dit Valgſprog:

„Til Gud min Sjel,
For Kongen at doe
Og Hæder og Held
Om Stad og om Øe!"

At Velvillie ved dette lille Værks Udgivelſe har mødt mig, er det mig kjært, at kunne ſige, og Navnene Moëſin, v. Helleſen, A. Strandgaard, Ove Thomſen, Thuff, Schmidt og Møller ville ſtedſe leve i min venlige Erindring.

Trykfeil.

Side 7.	4 Linie.	lykkelige læs: lykkeligen
— 14.	6 —	Velville, læs: Velvillie
— 38.	14 —	Holmens læs: Helmers
— 48.	9 —	Rbd. læs: Rdr.